Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 6 | JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 11, 1996 | CENTS 75 ЦЕНТІВ | ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 11-го СІЧНЯ 1996 р. | Ч. 6. РІК CIII

КИЯНИ ВІДСВЯТКУВАЛИ РІЗДВО

Київ (Р. Р.). — В суботу, 6-го січня, Президент України Леонід Кучма привітав представників різних віровизнань з Різдвом, зазначивши, що це свято з давніх давен користується великою пошаною в кожній родині. „Ця величня подія повертає нас до духовних витоків християнських ідеалів, надій князя Володимира, який вірив, що актом хрещення Русі закладаються надійні підвалини майбутнього розвитку держави, зміцнення сім'ї, морального піднесення людини", — сказав Президент у своєму вітальному слові.

Сьогодні, на думку Л. Кучми, Різдво Христове сприймається як символ відродження народу і дає поштовх до побудови великої України. І роля Церкви у цій справі є особливо важливою, бо саме вона спонукує людей творити добро. Президент Кучма закликав подолати усі міжцерковні незгоди і сприяти єдності та злагоді в Україні.

Увечорі того ж дня Українське радіо передало Всенощну Службу Божу спочатку з Печерської Лаври, а відтак із церкви Миколи Набережного, яка належить УАПЦ. Водночас перший канал Української телевізії показував Всенощну Службу Божу з Володимирського собору. Вранці 7-го січня радіо і телевізія передавало Різдвяну Літургію. Була також пряма передача із собору УГКЦ св. Юра у Львові.

(Закінчення на стор. 4)

Верховна Рада зробила різдвяні подарунки дітям-сиротам

Київ (УНІАР). — 5-го січня голова Верховної Ради України Олександер Мороз відвідав Дарницький дитячий будинок-інтернат і привітав дітей та працівників з Новим роком і Різдвом Христовим. Він також передав від народних депутатів цінні подарунки, солодощі й овочі.

В розмові з кореспондентом УНІАР О. Мороз сказав, що „в допомозі таким установам разовими заходами обійтися не можна і, безперечно, не може та ж сама Верховна Рада брати під опіку один з подібних закладів. Просто треба приділяти увагу постійно, а в державних витратах, у видатках бюджету передбачити хоча б необхідний мінімум для того, щоб такі заклади нормально функціонували. На жаль, у нас вся система виховання була такою, що ми не помічаємо того, що в суспільстві є такі установи, є такі діти, є такі люди, які потребують підтримки з боку держави і ніхто, окрім держави, не може їх підтримати, тому я думаю, що до них треба привертати увагу через державні заходи, через бюджет, і головне — гарантувати задоволення їхніх потреб. Така, на мою думку, повинна бути послідовність дій".

З привітанням також виступив міністер охорони здоров'я Євген Короленко, який привернув увагу присутніх до того, що будинки-інтернати, навчальні заклади дітей-інвалідів, санаторії ветеранів війни, які опинилися сьогодні у фінансовій скруті, не були профінансовані на сто відсотків жодного року і запропонував забезпечити ці заклади цього року.

Республіканці наполягають на зменшенні видатків

Вашінгтон. — У неділю, 7-го січня, президент Билл Клінтон на переговорах з республіканцями у справі збалянсування державного бюджету вешті запропонував конкретний бюджет і цей його крок дозволив на відкриття всіх державних установ, які були закриті впродовж минулих трьох тижнів. Одначе державні працівники, зокрема у Вашінгтоні, не змогли повернутися до праці у понеділок, 8-го січня, з уваги на сніговію, що навістила східнє побережжя ЗСА та зупинила будь-які можливості комунікації.

Одначе республіканці Палати Репрезентантів відразу негативно зареагували на запропонований Президентом бюджет та попередили, що коли до кількох тижнів, конкретно до 26-го січня, не буде знайдено узгодження, то знову доведеться закрити державні установи. Справа в тому, що Президент у своєму бюджеті ніяк не хоче погодитись на зменшення видатків, пов'язаних з деякими державними програмами типу Медікер, Медікейд і донопомогою потребуючим, які, на думку республіканців, є надто ліберальними.

Все ж таки провідник сенатської більшости сен. Роберт Дол уважає, що запропонований Президентом бюджет є першим позитивним кроком і таким його треба розглядати та в дальшому ході переговорів знайти можливості дійти до порозуміння.

Прем'єр Японії відходить

Токіо. — Прем'єр-міністер Японії 71-річний Томіїті Мураяма несподівано проголосив про свій відхід з посту керівника уряду, попередньо повідомивши про це лідерів двох партій, з якими очолювана ним Соціял-демократична партія складає правлячу коаліцію.

Офіційно наступник Т. Мураями має бути названий 11-го січня на надзвичайній сесії парляменту. Спостерігачі певні, що ним стане 58-річний лідер Ліберально-демократичної партії Рютару Гасімото, який дотепер займав пости віцепрем'єра і міністра зовнішньої торгівлі та промисловости. У розмові з журналістами Р. Гасімото дав до зрозуміння, що готовий „взяти на себе відповідальність за політику країни". У зв'язку з цим він відклав на пізніший час заплянований на 9—14-го січня візиту до ЗСА.

До резиґнації Т. Мураяму могла спонукати ситуація в очолюваній ним партії, яка в останній час швидко втрачає колишню популярність. Він сподівався, що у призначених на 14—15-го січня перевиборах голови Соціял-демократичної партії стане єдиним кандидатом і, отже, далі залишиться її провідником. Однак після того, як свою кандидатуру висунув депутат нижньої палати парляменту Тадатосі Акіба, Т. Муроями вирішив відійти добровільно.

Тим часом Т. Акіба дотримується більш лівих поглядів, і коли він очолить соціял-демократів, то теперішня трипартійна коаліція виявиться загроженою.

Україна закрила нафтопровід

Джерзі Сіті, Н. Дж. — 3-го січня агентство „Інтерфакс" повідомило, що російські урядові особи звинуватили Україну у призупиненні подачі нафти до Східньої Европи через нафтопровід „Дружба", який проходить українською територією.

Нафтопровід було закрито 1-го січня внаслідок суперечки між Україною і Росією щодо оплати транзиту нафти. Російські урядові особи звинуватили Україну в порушенні міжурядового договору, бо вона намагається в односторонньому порядку підвищити оплату транзиту на 10 відсотків. Представник України Олександер Свердлов пов'язав перекриття нафтопроводу з наполяганням Росії на старих цінах за транзит аж поки не буде домовлено про нові ставки оплати.

О. Свердлов сказав, що Україна хоче підвищити оплату транзиту однієї тони нафти з 4.53 дол. до 5.20 дол. Однак він зазначив, що „реалістичною" ціною було б 7.20 дол.

Помер Франсуа Міттеран

Париж. — У понеділок, 8-го січня, помер 79-річний Франсуа Міттерран, колишній французький президент, перший на цьому пості соціяліст, який правив державою довше, ніж будь-хто інший з президентів до нього. Він навіть у цьому перевищив таку популярну у Франції особистість, як ген. ШарльДе Ґоль, який 11 років був головою держави.

Ф. Міттеран був домінуючою постаттю у післявоєнній Франції, займаючи становище міністра 11 разів між 1947 і 1958 роками. У 1971 році об'єднав Соціялістичну партію та довів її до перемоги у 1981 році, закінчуючи цим 23 річну опозицію та розпочинаючи най-

(Закінчення на стор. 3)

Підписано українсько-японську кредитну угоду

Київ (Р. Р.). — Експортно-імпортний банк Японії підписав кредитну угоду з Україною на загальну суму 24 більйони єн, що становить приблизно 234 млн. дол.

Кредит призначається для підтримки програми стабілізації української економіки. Крім того, він може використовуватися для ліквідації ядерної зброї на території України. Частина кредиту, 6 блн. єн, може бути використана для фінансування закупів японського обладнання і продукції. Решта 18 блн. дол є незв'язаним кредитом в рамках спільного фінансування зі Світовим банком.

Угоду між Урядом України та Ексімбанком Японії підписано в рамках прийнятої 1994 року міжнародної програми допомоги „великої сімки" і Европейського Союзу, якою передбачено надання Україні протягом двох років чотирьох більйонів дол. на підтримку платіжного балянсу країни.

Програма включає позики Міжнародного валютного фонду — 2.2 блн. дол., кредит світового банку — 500 млн. дол. і Европейського Союзу — 225 млн. екю або 300 млн.. дол., а також зобов'язання щодо експортного кредитування урядів ЗСА, Німеччини, Італії, Канади і Франції.

В Ливані відкрився тиждень економічної співпраці з Україною

Бейрут (УНІАР). — 8-го січня в Бейруті розпочався тиждень ділового партнерства з Україною. Він організований торгово-промисловими палатами України та Бейруту.

Програма тижня передбачає продовження угоди про співробітництво між палатами обох країн, підписаної 1994 року, відкриття представництва торгово-промислової палати України у Бейруті, ділові зустрічі керівників українських підприємств та організацій з ліванськими підприємцями, представниками банків і компаній з країн Близького Сходу, що має сприяти поглибленню взаємної торгівлі та взаємовигідного економічного співробітництва.

Українську делегацію очолює заступник голови Верховної Ради України Олег Дьомін. Під час перебування у Бейруті він має зустрітися з президентом Ливану Іллясом Храурі, прем'єр-міністром Аль Харірі та головою парляменту Бері, а також з міністрами закордонних справ, фінансів і оборони Ливану.

В Україні

НАЧАЛЬНИК ТЮРМИ ДАЄ ІНТЕРВ'Ю

КИЇВ. — Начальник слідчого ізолятора Служби Безпеки України Віталій Петруня допустив на територію колишньої слідчої тюрми КГБ журналістів „Київських Відомостей". Тепер цю тюрму називають „елітарною", оскільки там утримуються колишні урядовці та колишні депутати, які перебувають під слідством. У них в камерах навіть телевізори є. Показуха, чи нові порядки для депутатів. А їх, за свідченням журналістів Олександра Ільченка та Олександра Корчинського, за гратами перебуває чимало. До речі, тюрма розташована у подвір'ї будівлі СБУ поряд з Софіївським собором.

ВМИРАЮТЬ ВІД ДИФТЕРІЇ

ІВАНО-ФРАНКІВЩИНА. — У Калуші від дифтерії померли семирічний хлопчик і двоє дорослих. Були випадки смерти і в інших областях України. Коли болить і пухне горло, люди часто думають, що це ангіна й лікуються самі. А пізніше хворих уже не вдається врятувати.

ЗЛОДІЙ ВИКЛИКАВ МІЛІЦІЮ

ПОЛТАВА. — Залізши до крамниці через пролом у покрівлі, злочинець випив і закусив. Пізніше набрав стільки, щоб донести, намагався залишити крамницю тим же шляхом, але застряг у пролом: вантаж тягнув донизу, та й захмелів уже. Зі зла він почав усе бити, ламати, але іншого виходу з крамниці не було. Врешті він зателефонував до міліції й попросив допомогти йому вибратися. Міліція спершу не повірила і виїхала лише після другого дзвінка.

ГОТУЄТЬСЯ ЕКОЛОГІЧНИЙ АТЛАС

ДНІПРОПЕТРОВСЬКЕ. — Українське географічне товариство готує медико-екологічний атлас Дніпропетровщини. В ньому буде 36 карт, багато діяграм, малюнків та інша інформація про чисельність населення, народжуваність, смертність, захворювання дорослих і дітей, стан медичного обслуговування. Кожна особа зможе отримати інформацію про небезпеку, яка загрожує в тому чи іншому районі міста. Про це розповіла професор Любов Зеленська.

ДЕНДРОПАРК „СОФІЇВКА" ВІДЗНАЧАТИМЕ 200-ЛІТТЯ

ЧЕРКАЩИНА. — В Умані цього року відзначатиметься 200-річчя видатного пам'ятника садово-паркової архітектури кінця XVIII століття — дендропарку „Софіївка". Оголошено конкурс на кращу пісню, присвячену містові і паркові. Умови конкурсу вимагають, щоб пісня звучала не більше п'яти хвилин.

УКРАЇНЦІ ВІДПРАВИЛИ ДОПОМОГУ ДО ЮГОСЛАВІЇ

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ. — Підприємства міста, зокрема фірма „Проскурів" та інші, зібрали і відправили до країн колишньої Югославії гуманітарну допомогу. До міста Бор, де зібралося понад 2,000 втікачів з гарячих точок, відправлено великий вантаж з цукром, крупою, борошном та іншими продуктами. Міська влада Бора висловила Хмельничанам вдячність за допомогу.

М. ДЖЕМІЛЬОВ ОТРИМАВ ПРЕМІЮ І ОБІЦЯНКУ СПОРУДИТИ 1,000 КВАРТИР

СИМФЕРОПІЛЬ. — Один з лідерів кримських татар Мустафа Джемільов під час відвідин Туреччини отримав запевнення з боку президента цієї країни, що незабаром розпочнеться спорудження 1,000 квартир у Криму для татарських родин, які повернулися із вигнання. У Туреччині М. Джемільова нагороджено премією за правозахисну діяльність від управи міста Ізмір.

ОФІЦЕР МІЛІЦІЇ ДОЖАРТУВАВСЯ

КИЇВ. — Міліція встановила особу анонима, який 2-го січня зателефонував на 02 і повідомив, що в будинку Міністерства Внутрішніх Справ України закладено міну. Жартівником виявився підполковник внутрішньої служби, працівник Української Академії Внутрішніх Справ. В такий спосіб він розважав своїх друзів. Міністер внутрішніх справ України Юрій Кравченко своїм наказом звільнив жартівника з органів внутрішніх справ.

КИЯНИ НЕ ЗНАЮТЬ, ЗА ЯКУ ПАРТІЮ ГОЛОСУВАТИ

КИЇВ. — Згідно з опитуванням фірми „Юкрейн Соціолоджі Сервіс", 75 відсотків киян не знають за яку партію віддали б голоси у разі проведення виборів на пропорційній основі чи на змішаній. У 1993 році цей показник був 50 відс. За рухівців у 1993 році готові були голосувати 15 відс. громадян, а у грудні 1995 року — лише 4 відс. Популярність комуністів також упала. За них готові голосувати лише 2 відс. громадян.

ЛЬВІВ'ЯНИ ОТРИМАЛИ НОВІ АВТОБУСИ

ЛЬВІВ. — Управління транспорту Львівської міської адміністрації отримало 11 нових мікроавтобусів французької фірми „Пежо", уклавши контракт на суму близько 44 більйона карбованців з фірмою „Їлта–Львів", яка продає і обслуговує автомобілі цієї фірми. Фахівці вважають, що малолітражні мікроавтобуси окуплять себе за 15–19 місяців. Крім того, вони пристосовані для руху вузькими вулицями.

Україні потрібний підприємницький дух

Джерзі Сіті, Н.Дж. (С. Миронюк). — Про Віру Андрушків і її діяльність наша газета писала не один раз. Однак праця її потребує постійного висвітлення, бо має величезне значення для України. Адже В. Андрушків поставила собі за мету допомогти стати на ноги українському бизнесові. Як вона це робить? Організує обмін студентів між Україною і ЗСА для того, щоб молоді спеціялісти України вивчили засади ринкової економіки, увібрали в себе культуру бизнесового спілкування, зламали старий менталітет і набралися підприємницького духу.

Проф.В. Андрушків у редакції „Свободи"

В. Андрушків є професором української мови і літератури у Вейнському і Мишиґенському університетах. Однак, незважаючи на свою спеціялізацію, вона пов'язала себе з бизнесом, бо на її думку „без грошових вкладів, без фінансової підтримки не буде процвітати ні наука, ні культура".

Програмою обміну В. Андрушків займається вже 5 років. Перший обмін було здійснено між Вейнським університетом і Львівським Інститутом Менаджменту, який тоді був ще частиною Львівського Університету. На сьогодні до програми включено інші навчальні заклади України, а число студентів, які перебували в ЗСА на різних короткотермінових програмах, зросло до 120. В Україну також їздять американські професори, які з допомогою перекладачів викладають різні бизнесові предмети.

В. Андрушків із вдячністю згадує багатьох спонзорів програми, без допомоги яких не було б успіху. А саме: Вейнський університет, Школа бизнесової адміністрації й українська громада в Дітройті, Товариство Прихильників Руху, фундація „Юрейжа", фундація Сороса „Відродження", організація NASFA та багато інших.

За словами В. Андрушків, студенти, які приїжджають до ЗСА отримувати освіту в галузі бизнесової адміністрації, „це люди, які вже мають освіту в інших галузях, це лікарі, фізики, інженери, економісти, фармацевти". Економічна освіта — це їхня друга або й третя і потрібна їм, щоб давати собі раду в нових ринкових обставинах.

(Закінчення на стор. 4)

ПРЕМ'ЄРА ФІЛЬМУ „АТЕНТАТ" В НЮ ЙОРКУ

Український Конгресовий Комітет Америки запрошує українську громаду Ню Йорку та околиць на прем'єру спонзорованого УККА фільму кіностудії „Олесь-Фільм" „Атентат" („Осіннє вбивство в Мюнхені"). Фільм віддзеркалює важливі події визвольної боротьби в Україні після Другої світової війни та вбивство московським агентом чільного провідника ОУН Степана Бандери.

Прем'єра відбудеться 14-го січня о год. 4-ій пополудні, в Cinema Village, 22 схід., 12 вулиця., між 5-ою евеню і Університетською площею. Ціна квитка — 10 дол. У справі придбання квитків просимо звертатися до бюра УККА адреса: 203 2-га евеню, Ню Йорк. Телефон для контакту: (212) 228-6840 (Надя Татчин).

В АМЕРИЦІ

У НЕДІЛЮ, 7-ГО СІЧНЯ, сильна сніговія навістила східні та східньо-північні стейти ЗСА від Західньої Вірджінії до Мейну. Ця природня зимова подія спаралізувала майже всі засоби комунікації таких великих міст ЗСА, як Вашінгтон, Філядельфія, Ню Йорк, Чарлстон, Балтимор, Бостон і багато інших. Лише у вівторок після полудня почали частинно, з великим запізненням, функціонувати деякі лети, поїзди та автобуси. Місцеві та стейтові власті попереджають своїх громадян, щоб уважно бралися до відгортання снігу через можливість небезпечних захворювань, а також і про те, щоб, по можливості, не вживати авт, поки не відчистять головних автострад.

ДВІ НАЙБЛИЖЧІ співробітниці Першої леді ЗСА Гіллярі Родгам-Клінтон, можуть бути притягнуті до відповідальности за те, що своїми свідченнями навмисно вводили в оману слідство, що ведеться у справі фінансової афери „Вайтвотер". У зв'язку із цим окрема сенатська комісія запропонувала незалежному слідчому Кеннетові Старрові подати окремі звинувачення керівниці бюра Першої леді Маргарет Вілліямс, а також і Сузан Томасес, близькій приятельці Гіллярі Родгам-Клінтон. У центрі слідства сенатської комісії під керівництвом сен. Алфонса Д'Амато — обставини, які мали місце у незаконних фінансових діях між установою „Медісон ґеранті сейвінґс і лон" і компанією „Вайтвотер".

У СВІТІ

В МАНІЛІ, столиці Філіппін, поліція заарештувала шістьох чужинців з пакистанськими пашпортами, конфіскувавши багато різної зброї, в тому числі міномети, і вибухівку. Тільки протягом грудня минулого року на Філіппінах затримали 24 особи з іракськими, пакистанськими і савдійськими пашпортами. Всі вони є членами міжнародних терористичних організацій. В їхні пляни, як ствердили представники філіппінської влади, входила підготова атентатів на Папу Івана Павла II, філіппінського президента Фіделя Рамоса та інших державних діячів країни, а також здійснення вибухів на літаках американських та філіппінських летунських компаній. Є свідчення, що один із заарештованих був тісно зв'язаний з терористами, причетними до організації вибуху у Світовому торговельному центрі в Мангеттені у 1993 році.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали.
Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Росія перед вирішальною боротьбою

Якщо судити по тому, скільки уваги світова преса, і в першу чергу російська, приділила грудневим виборам до Державної думи, то можна з впевненістю сказати, що вибори для Росії були найбільшою подією минулого року. Може навіть не так самі вибори, як результати виборів.

Народ Росії і численні національності, які входили до колишньої Совєтської імперії, привикли до виборів. Вони відбувалися майже щороку — то до Верховної Ради СССР, то до Верховної Ради союзної республіки, то до місцевих Рад. Народ знав, що мусить голосувати, знав наперед, що проголосує 99.8 відсотка виборців (у республіках Прибалтики завжди подавали дещо менше — 99.5 — 99.6 відс.), що переможе „непорушний блок комуністів і безпартійних", бо іншого не було, і що кожний кандидат, якого висунули власть імущі, обов'язково стане депутатом. А потім ці обрані „волею народу" депутати так само одноголосно прийматимуть рішення, продиктовані правлячою партією. Все відбувалося за наперед запрограмованим сценарієм. Тому вибори не привертали найменшої уваги народу. Виборці голосували, дуже часто навіть не дивлячись у бюлетень і не знаючи, за кого віддають голос. І такі вибори тоталітарна совєтська система називала „найдемократичнішими у світі", намагаючись переконати в цьому не лише народи своєї імперії, але й демократичний Захід.

Вибори, що відбулися в Росії 17-го грудня, докорінно відрізнялися від давніх совєтських і дійсно привернули увагу не лише в себе, в Російській Федерації. За ними стежили й інші країни, особливо колишні республіки колишнього СССР. Не байдужим до виборів був і Захід. Тому й не дивно, що хоч від цієї „історичної події" минуло вже понад три тижні, преса, як російська, так і світова, все ще продовжує коментувати їхні підсумки, намагаючись передбачити, яким шляхом піде тепер Росія — шляхом демократичних реформ, початих Міхаїлом Горбачовим і продовжених Борісом Єльцином, чи поверне назад, до старого.

Слід віддати належне: в Росії вперше відбулися справжні демократичні вибори. В них взяли участь 43 партії і бльоки, які боролися за місця в Державній думі. Вибори 1995 року пройшли значно активніше, ніж у 1993 році, — в них взяло участь 65 відсотків виборців. І в цьому росіянам можуть позаздрити українці, які останнім часом проявили нечувану пасивність і ніяк не годні добрати до повного складу парляменту необхідну кількість народних депутатів.

Багатьох дивує, а то й турбує, як могло статися, що країна, яка лише чотири роки тому позбулася комуністичного режиму і стала на шлях демократичних перетворень, віддала понад 22 відсотки голосів Комуністичній партії. Тепер комуністи матимуть у Державній думі із 450 місць понад 150, тобто третину, а разом із союзниками — понад 200. Це дозволить їм, враховуючи традиційну дисциплінованість лівих депутатів, мати стабільну більшість у парляменті. І хоч результати голосування не можна назвати несподіваними, але таку переконливу перемогу не могли передбачити навіть самі комуністи.

Дехто потішає себе тим, що за комуністів голосували переважно ті, кому в Росії погано, а таких не менш як третина. Комуністи у своїй передвиборній кампанії обіцяли народові покінчити з корупцією, повести рішучу боротьбу з бандитизмом, мафією, безробіттям, відновити соціяльну справедливість. Тому російський робітник, селянин голосував не за відродження тоталітарного режиму, а за стерпне, сяке-таке життя. Єльцинові народ перестав вірити, бо давно переконався, що його слова розходяться з ділами.

Однак більшість політичних коментаторів Росії вважає, що підстав для паніки нема і не треба розглядати результати виборів як трагедію, бо реальна влада знаходиться не в Думі, а в Кремлі. Адже в Росії, згідно з конституцією, в руках президента сконцентрована майже необмежена влада. Б. Єльцин зробив усе можливе, щоб не допустити російський парлямент до активного політичного життя.

Дуже можливо, що підсумки грудневих виборів змусять демократів об'єднати зусилля перед вирішальною боротьбою — президентськими виборами, що повинні відбутися 16-го червня ц. р. Отже, головна битва за владу в Росії — попереду.

Ярослав Гайвас

КРАЇНИ АЗІЇ ВИХОДЯТЬ НА СВІТОВУ АРЕНУ

II

В тому щораз важливішому регіоні появилася нова динамічна сила, що, зовсім очевидно, має великі й далекойдучі пляни, які вона вже намагається здійснювати. Китайський гігант довго не міг знайти свого місця і признача серед народів світу. Денґ Ксіяо штовхнув його вперед і в правильному для нього напрямі. Здобуті дотепер результати виразно вказують на це. Але Денґ помирає і фактично перестав діяти. Донедавна панували в світі, а ще більше в Америці, погляди, що Китай входить у стан важкої боротьби за владу. Сьогодні можна твердити, що ця боротьба закінчилася на користь Джіянґа, однак в Америці, зі зрозумілих міркувань, радше схильні думати, що той небезпечний процес триває ще далі. А до того Китай зробив за останні роки великі поступи, що створило новий розподіл сил у світі, і в першу чергу в тому просторі. А це разом з дефінітивним розкладом Російської імперії і совєтської системи змушує не лише глибоко застановитися, але також не зволікати з новими заходами, тим більше Америці — єдиному нині лідерові світу.

Не від сьогодні політологи, а коли ще тієї назви не було — різні вчені, політики та військові експерти, передбачали пробудження азійських народів, а серед них найбільшого, китайського. Але минали десятиліття, добігає до кінця XX століття, у світі відбуваються великі національні і суспільні зрушення і щойно тепер приходить це відродження. А наслідки його, якщо воно розгорнеться до свого органічного завершення, будуть направду величезні і непередбачувані.

Колоніялізм і комунізм впали на наших очах, імперіо-колоніялізм відіграв свою історичну ролю до кінця, а комунізм, і з ним Совєтська імперія, де він був реалізований, збанкрутував, як непридатні до життя. Одначе китайський перетривав той духовий і політичний землетрус, який розвалив цілу інтернаціональну, точніше багатонаціональну систему, російсько-совєтську систему з сателітами включно. Що не пощастило Росії, це, мабуть, вдасться Китаєві: вирватися з кліщів нежиттєвої, віджилої комуністичної доктрини та зламати обручі старої рівноваги сил у світі і пробувати в новій світовій дійсності здобувати собі належне місце. Багато сучасних знавців історії світових духових течій і суспільно-політичних рухів та китайської історії і сучасности, зокрема американські, жили надією, що китайський вихід з катастрофи світового комунізму і започаткованого там відродження тимчасовий і подібна доля, яка спіткала Росію, не мине й Китаю. Особливо коли розгорталася трагедія на майдані Теньаньмень у Пекіні, можна було думати, що це початок китайського розпаду на зразок російського, однак цього не сталося. На тому майдані вирішувалася доля Китаю: дасть китайська державна влада собі раду з повстаючими мільйоновими масами активних демонстрантів, готових на зудар з урядом, чи ні. Але дійсність ще раз показала, що історія кожного народу іде окремими, хоч не раз дуже подібними дорогами. Доцільне застосування збройної сили разом з іншими заходами було єдиним та останнім засобом рятунку для Китаю, бо на все інше було вже запізно. Аналітики, історіософи та всякі інші вчені будуть довго розцінювати той китайський феномен, поки дійдуть до остаточних висновків. Бо крім усього іншого в сучасному світі нелегко зважитися, а ще важче провести з успіхом вжиття зброї проти власних громадян. Але китайські лідери розуміли, що перед ними або успішне вжиття військової збройної сили, або занепад не лише комуністичного Китаю, але Китаю взагалі. Бо зовнішні й заопту-жені світові сили чекали тільки, щоб розв'язати для себе велику китайську проблему. Серед тих сил на першому місці Росія, яка сама в стані розвалу, але усвідомлює собі тим більше, що в такому стані, як вона є нині, її очікують з боку Китаю величезні труднощі. Публічна заява американського амбасадора в Москві про те, що ЗСА підтримують вимогу Японії до Росії повернути їй загарбані після Другої світової війни Курильські острови, має свою голосну вимогу у цьому напрямі. Тим більше, що Вашінгтон не обійшов тієї заяви свого амбасадора, а навпаки підтвердив її. В додатку до цього антикомуністичні внутрішні сили в Китаї на чолі з островом Тайван були готові вжити свого реваншу за трагічний для них 1949 рік. Численні могутні західні діячі теж не були від того, щоб повторити щось у роді опіюмової катастрофи і війни в Китаї 1840-42 років. Після тотальної поразки в тій війні вже ніщо не помогло старому Китаєві втриматися, ані імператорові зі злощасною Тцу Гсі, ані національна революція 1912 року на чолі з Сунятценом і ведено ним партією Куомінтанґ, яку опісля вів маршал Чан Кай Шек аж до 1949 року, коли перемогли комуністи на чолі з Мао Дзедонгом.

Після смерти Мао в Китаї відбулася боротьба за керівництво, яке остаточно очолив Денґ Ксіяопінг. Цей розумів, і тому був у постійній опозиції до Мао і ним відсуваний від влади, що без глибоких революційних змін в Китаї перед майбутнім Китаю великий знак запиту. Ще в 1987-88 роках він такі зміни започаткував на всіх ділянках, а головно на аґрарному відтинку. Однією з найбільших слабостей Китаю було постійне недоїдання великих людських мас і часті повені великих рік, що разом нищило мільйони людей. В ядрі цього нещастя була ріка Янґдзе, яка у своїй нижній частині перебивалася через три просмики, які спиняли плин дощових вод. Перше завдання перебудувати виробничу систему сільського господарства Данґ розпочав під кінець 80-их років. Ліквідовано комунистами „святую святих" — колгоспи, а землю передано окремим родинам для обробітку. Це дало величезні позитивні наслідки. Продукція збіжжя досягла коло 400 мільйонів тонн річно, що було мрією Китаю. Зате пляни і роботи регуляції Янґдзе, в тому числі і тих майже легендарних особливої краси трьох просмиків, під тиском внутрішніх противників і різних світових сил, починаючи світовими екологічними формаціями та оборонцями людських прав — регуляція має залити величезні простори і створити потребу переселити мільйони людей, а кінчаючи світовими державними потугами, які усвідомлювали собі, що регуляція Янґдзе створить у Китаї величезні енергетичні джерела і у великій мірі унезалежнить його від енергетичних потреб. Китай уже має чималий досвід у тому, побудувавши декілька менших від проєкту трьох просмиків гідроелектричних центрів, з яких один зазнав великої катастрофи. Отже керівництво таких об'єктів знає, як будувати такі споруди і як їх не будувати. Нині вже понад десять тисяч робітників працює над здійсненням „проєкту трьох просмиків" і світ щораз більше переконується в його доцільності. Це викликало інфляцію в район ріки Янґдзе міжнародних промислових та торговельних приватних потуг. Ріка Янґзе від її гирла в районі наймогутнішого традиційного господарського китайського центру Шанхаю на довжині коло тисячу кілометрів вгору течії ріки стала тереном початкових заходів тих потуг. Зовсім реальним стає постання великого, може найбільшого ринку, який охопить не лише Китай, але й цілий Далекий Схід і прилягаючі до нього простори Тихого океану.

В обличчі цього вигляду, що Джіянґ Зімен не лише повністю перебрав керівництво, бо, як кажуть американці, Денґ „Фейдінґ евей" і дні його пораховані. А це підставова перемога Китаю. Вчинки Зімена вказують, що він міцно в сідлі. Він послідовно проводить оновлення і очищення державного апарату. Безжалісно усуває він скорумпованих і непридатних до своїх керівних функцій діячів, хоч вони довголітні заслужені діячі компартії. Чистка непридатних і здеморалізованих партійним життям місцевих бонзів набирає щораз більшого розмаху. Зу Рондґджі, найближчий співробітник Джіянґа Зімена, звільняє провінційних керівників, які не вив'язуються зі своїх обов'язків і повертає в таких випадках керівництво державному центрові, що протилежне пануючим у світі децентралізаційним процесам. В парі з такими очищувальними моральними заходами Зімен започаткував акцію „очищення Китаю". Шанхай, який славився своїми брудами на вулицях міста і бездомними, набирає поступово вигляду західного промислового міста. Майже сто кілометрів вгору по ріці Янґзе будується зразкове „місто чистоти" Зганґджіянґ. Але не все в Китаї є в рожевих кольорах. Росте спекуляція, протизаконне збагачування, хабарництво, протекціонізм, обманство.

Цього всього не може не бачити американський Уряд, який особливо вразливий на випадки переслідування оборонців людських прав і опозиційних діячів, яких саме тепер китайська влада послідовно переслідує. Ці й інші

(Закінчення на стор. 3)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ
Теодор Терен-Юськів

Посмертна виставка С. Гординського в УІА

Найправдоподібніше це перша посмертна виставка праць чи малярського дорібку творчости дуже добре відомого і такого близького Українському Інститутові та всій українській громадськості живописця і поета Святослава Гординського. І от саме перед другою поїздкою в Україну розстався непередбачено наш мистець у розмайному травні 1993 року зі своїм багатогранним життям. Без перебільшення можна сказати, що з тією хвилиною перестав існувати punctum movens, яким був С. Гординський в нашому мистецькому житті, головно малярському, цілої Америки. Цю його виставку можна б назвати і ретроспективною, хоча добірка виставлених творів (усі з приватних джерел) навряд чи дозволила б на це. Виставка радше таки скромна, незважаючи на показ навіть і його деяких початкових малюнків чи пізніших проєктів, вітражів та мозаїк церковних. Причини відомі: передусім мандри по чужинах і затрати праць під час воєнного лихоліття, бож треба було рятувати власне життя. Тепер же брак самого Гординського дався зразу відчути в українському суспільно-мистецькому житті дошкульно, незаступимо.

Отож виставка, хоч скупо, проте засвідчує про малярську творчість С. Гординського, але про поета, мистецтвознавця, критика, перекладача, редактора, організатора та ініціятора нашого мистецького життя нічого там не було. Бракувало теж і української програмки, що за неї Гординський теж вовював. Інформативні статті, як у пресі так і в програмці, — без підпису автора. Гординський заслужив собі на краще трактування. Йому присвячена виставка повинна тривати в Інституті принаймні один місяць. А щодо нашої громади, то вона так як і не прибула на виставку Гординського.

Якось зненацька пригадалося відзначення його 80-річчя у цьому ж Інституті: заля переповнена звеличниками, настрій прославлення у всій повноті. З недостачі місця люди стояли. Гординський був некоронованим королем вечора. Де ж оце всі ті звеличники поділися тепер?

На виставці картини зі Сновидова над Дністром (1937) зацікавлювали своєю початковою безпретенційністю мистця. Ніхто хіба не відважився б і подумати, що з цього саме Гординського вийде, по літах, прославлений монументаліст, що розмалює, чи не найбільше з наших малярів, бо понад 50 церков, і то не тільки українських. Привертали до себе увагу навіть раніше створені, свіжі й барвисті пейзажі: „Арно в Пізі" чи й „Рим" (Італія, 1935) та пізніші „Пристань у Кенігсберґу" (1943). Наш живописець радо схоплював на свої полотна кольоритну красу осени в бігу літ власної творчости. В них багатство пастельних, гарячих барв, які стильово близькі імпресіоністичній наснаї. Одна чи не з найкращих картин із пізнішого італійського перебування Святослава — це олія міста Перуджі: легко і чітко вичаровані дахи домів на зеленосиньому фоні гір і неба. Репрезентативним твором виставки можна вважати переконливий автопортрет мистця „Я і безконечність" (чи: „Безконечність і я?"), олія, 1960, в поміркованому кубістичному зображенні. Треба зупинитись і при „Портреті дівчини" (без дати), який запам'ятовується. З акварельної техніки належало б відзначити досконалий малюнок „Український народний стрій". Яка шкода, що на показі немає графічних праць Гординського. В цій ділянці мистецтва був він дуже бравий ще у Львові. Це відзначила і закордонна преса, хоч би німецька в Берліні.

Індивідуальний неовізантинізм Гординського, що бере собі за дороговказ мистецтво славетного М. Бойчука, увіковічнений особливо в релігійно-церковному малярстві. На виставці, самозрозуміло, представлені, в більшості, великі речі в малому чи зменшеному обсязі. Бо глядач міг подивляти тут лише проєкти чи нариси іконостасів, мозаїк, вітражів, а теж іншого стінопису авторства Гординського. Все те його мистецтво не тільки безперечно щиро релігійне, але і національне з включенням узгоджености нашого історичного минулого. Велич монументальности і потуги розмаху розпису красоти хоч би лише самих соборів у Римі, Вінніпезі, Мюнхені чи Мельбурні (Австралія) у дуже малій мірі може передати глядачеві навіть найбільша виставка. Цілісне враження можна пережити, побувавши в даній святині. „Хрещення України" Гординського відоме з давніших літ, проте порівняння його з працями інших образотворців завжди цікаве і актуальне.

Виставка ця залишила в душі глядача бажання дочекатися й іншої імпрези з багатогранної творчости, носієм якої був завжди вродуливий, невтомний і, безумовно, унікальний Святослав Гординський.

Володимир Курило

У ПАМ'ЯТЬ БАТЬКА

I

„Напишіть лише, що я зійшов зі сцени свого життя". Таку скромну записку знайшов я у лікарні. Вона написана вже тремтячою рукою в останніх днях. Пригадую, що колись та рука й молот тримала, і з чужинецької скали „в тисячні боки розприскалися штуки". А його рука не єдина! Його покоління дало багато Каменярів:

Отак ми всі йдемо в одну громаду скуті
Святою думкою, а молоти в руках.
Нехай прокляті ми і світом позабуті!
Ми ломимо скалу, рівняєм правді путі,
І щастя всіх прийде по наших аж кістках!

Це було покоління вийнятковх, одержимих людей, які жертвували все для свого народу. Вони були захисниками культури. Це переважно люди глибокого переконання і непересічної скромности:

І кожний з нас те знав, що слави нам не буде,
Ні пам'яті в людей за цей кривавий труд.
Що аж тоді підуть по цій дорозі люди,
Як ми проб'єм її та вирівняєм всюди,
Як наші кості тут під нею зогниють.

На жаль, дійсність втручається в моє цілюще мислення. За кілька годин, немов би за театральною завісою, навіки заслониться дороге лице нашого батька і чоловіка. Заслониться знайоме й улюблене лице актора Євгена Курила. Внутрі відчуваю якийсь опір прийдешнім подіям, але знаю, що не омине мене це болюче прощання. І привезу я на кладовище квіти, калину, сльози і букет Стусових слів:

Ще вруняться горді Славутові кручі,
Ще синіє річки збурунена гладь,
Але проминув тебе птахом летючим
Твій час. Твій останній. Попереду падь.

Сиджу на татовім ліжку і все це тямлю. Біля ліжка полиця з книжками. Між ними старанно підготовлені зошити з поемами, немов би літопис у пасмах нашого спільного життя, коли я ще жив у батьковій хаті. Переплелось його життя з моїм. Переплелось наше життя з прекрасним письменством. В уяві малюється образ вродливої української жінки. Її голова закосичена ромашками, блаватами, маками і колосками золотої пшениці. Колись розвивалися стрічки. Майорів барвистий зграй. Сьогодні вони лише висять, а між ними з'явилися й чорні смужки. Я був ще маленьким хлопцем, коли тато взяв мене за руку і повів у чарівний світ української літератури. У тому світі я запізнав і полюбив велетнів письменства. Коли пощастило мені почути слова у виконанні мого батька, вони набирали ще глибше значення.

Не знаю, коли я вперше почув слова Василя Стефаника з уст свого тата. Знаю, що пережив і збагнув значення української землі, коли тато перетворювався у старого Максима і лагідно розказував:

„Послідний раз прийшов Андрій, він був у мене вчений. Тату, каже, тепер ідемо воювати за Україну. За яку Україну? А він підоймив шаблев груду землі та й каже: Оце Україна, а тут — і справив шаблев у свої груди — отут її кров. Землю нашу ідем від ворога відбивати. Дайте мені, каже, білу сорочку, дайте чистої води, аби-м обмився, та й бувайте здорові! Як та його шабля блиснула та й мене засліпила. Сину, кажу, та є ще в мене менший від тебе Іван, бери і його на це діло, він дужий, най вас обох закопаю у цу нашу землю, аби ворог з цего коріння не віторгав у свій бік".

То „завтра" немилосердно прийшло. Пробудився із короткого сну і пригадались слова Миколи Руденка із поеми „В Донецьку":

Не раз прокидаюсь — дитинства нема,
Хропе та викашлює смуток тюрма.

Я чомусь думав, що смуток бодай частинно затре пам'ять. Не затер, а навпаки, нагострив. Не знаю, що сподіватись. Хочу спинити хід часу. Як ми перенесемо цей найстрашніший для нашої родини день? Три дні і ночі перед смертю ми були з ним. Лежав і вже не говорив. Пригадалися мені слова Стефаника:

„А стара сперласи на ворота та не говорила, але так здалека дивиласи, як з неба".

Пам'ятаю сірі очі, тяжкі віддихи і випадковий стогін. Ми старались заспокоювати його. Тримали його руку, цілували. Шептали йому про нашу любов і відпроваджували до якоїсь неозначеної границі. Не забуду ті очі! Вони ж колись були очима Івана Вишенського, якими може й тепер:

Із гнізда скельного старець
Тихо дивиться на море,
З хвиль тих злото-пурпурових
Десь мостить далеко шлях.

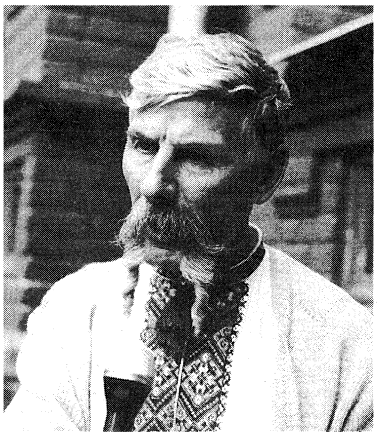
Шлях мостить у край далекий
Через гори і долини
Аж на рідну Україну.
А тим шляхом думи шле,

Шле сердечне привітання
І любов свою і тугу...

(Закінчення буде)

О. Кіндрачук — бандурист-моряк з Криму

Прогулюючись по набережній Ялті, ми наштовхнулись на кобзаря Остапа Кіндрачука, який саме відбивав чергову атаку п'яного афганця. Той погрожував привести інших афганців і з ними побити, як він сказав, „проклятому бандерівцеві" на голові його шарманку, — так він називав бандуру. Закінчилося все тим, що люди, які слухали кобзаря, здали афганця в міліцію. На запитання: „Чи часто підходять до вас такі афганці?", О. Кіндрачук відповів так:— „Та ні, не часто. Частіше загинають російське слово і зі злобою в очах відходять". Він працює ще капітаном на буксирі, в місцевому порті. На це місце його перевезли з респектабельнішого корабля за те, що в журналах і газетах переконливо, на фактах, доводив, що українці вздовж південного узбережжя Криму живуть з незапам'ятних часів.

О. Кіндрачук

О. Кіндрачук розповідає: „Чорному морю я присвятив більшу частину свого життя. Роботу, не зв'язану з морем, не можу собі уявити. Як кожний моряк, я все стараюсь як можна більше поглибити свої знання про море. Не дивуйтесь, але зі мною все є бандура. Коли я вдома, вона висить на стіні, завжди під рукою, коли я виходжу в море, вона теж завжди зі мною, мені просто не обійтись без моєї бандури.

Бандура — співставлення мені ясне. Коли згадати нашу історію, особливо славнозвісних козаків-запорожців, яких без кобзи-бандури, уявити собі важко, і які на своїх суднах-чайках сміливо долали незмірні простори, то стане ясно, що ці два поняття не такі вже чужі.

О. Кіндрачук народився 13-го листопада 1937 року в селі Котиківка Городиківського району, Івано-Франківської области. Вся його родина любила народну пісню, а батько був ведучим співаком в сільскому хорі. Малий Остап з непідробленим дитячим захопленням не раз уважно слідкував за батьковими перевтіленнями на сцені.

Одного разу під час святкування Шевченківського ювілею, одягнули Остапа в вишивану сорочку і широчезні шаравари і доручили бути проводирем сліпого кобзаря з бандурою на сцені.

Під час навчання в школі Остап любив співати козацьких чи гуцульських пісень.

Остап мріяв стати моряком, самому звідувати морські шляхи, дороги, що їх прокладали „чубаті запорожці" під час своїх визвольних походів на невольницькі ринку Криму і Туреччини.

1964 року йдучи повз ялтинський будинок культури, Остап оповідав нам із захопленням, як він несподівано потрапив на репетиції бандуристів ялтинської капели ім. Степана Руданського, якою керував маєстро Олексій Нирко. Остап сказав йому, що він дуже любить бандуру і бажав би записатись до капели. Олексій Нирко запевнив його, що навчитись на бандурі грати легко, якщо є справжнє бажання. Бандуру отак ставлять на коліна, правою рукою беруть акорди, а лівою акомпанують на басах. Так почалася перша лекція Остапа.

Остап уже після другого заняття вправно виконував пісню „Місяць на небі", і далі скоро вивчив увесь репертуар.

З кожним днем репертуар Остапа збільшувався. Нирко щедро ділився з ним репертуаром, позичав збірники творів, робив для нього обробки пісень „Сагайдачний", „Гей не дивуйте добрії люди", „Про Морозенка", „Зажурилась Україна", „Тиха Кубань", „Ой ходив чумак", „Їхав козак за Дунай" та багато інших історичних, чумацьких, ліричних, десь біля п'яти десятків.

Нарешті Остапові потрапила дума „Буря на чорному морі". Незважаючи, що дума була написана в складнім для виконання стилі, він її через два місяці міг виконувати.

Тепер в Остапа дві бандури. Одна вдома, де він грає „для душі", для гостей, для рідих (для дружини і дочки Олесі), з якою виступав на сцені як соліст, бандурист, а друга на судні, швидкісному теплоході „Комета", де його часто слухають пасажири, екіпажі інших суден, працівники пристані Сочі, Новоросійська, Севастополя та Одеси.

Як ветеран ялтинської капелі бандуристів ім. С. Руданського, Остап приймав участь у концертах, семінарах, виконуючи твори із свого багатого репертуару. Він виступав на Першому семінарі кобзарів Криму (1972), на семінарі кримських бандуристів та керівників самодіяльних кобзарських колективів Криму в Бахчисараї, на вечорі, присвяченому пам'яті кобзаря Є. Адамцевича, на вечорі, присвяченому 150-річчю Степана Руданського та інших. Брав участь також в концерті ялтинських бандуристів в Києві (1983).

Більшість творів вивчив Остап самотужки, тому його виконавська майстерність відрізняється своєрідною індивідуальністю. Його виконання артистичне, багате, емоційне і надхненне, завжди вражає слухачів.

Це була надзвичайна, несподівана зустріч сьогодні з другим на сьогодні визначним бандуристом Криму.

80-ліття 42-го Відділу УНС в Пассейку

В неділю, 26-го листопада 1995 року в Українській Централі в Пассейку, Н. Дж., зібралося членство Відділу та гості, щоб належно відзначити 80-ліття існування 42-го Відділу УНС ім. Т. Шевченка. Свято відкрив та ним проводив довголітній голова Відділу та заслужений батько нашої союзової родини — Іван Хомко. На початку програми він привітав почесного гостя — головного предсідника УНС Уляну Дячук, а відтак представників громадських організацій, які своєю присутністю звеличали ювілей: Марію Дупляк — голову Крайової Управи Організації Оборони Лемківщини, Василя Гаргая — голову 3-го Відділу ООЛ, Стефана Журавського — голову Української Централі та місцевого Осередку СУМ, Ярослава Петрика — голову Українського Народного Дому, Олену Бобиляк — голову 70-го Відділу СУА та Юліяна Котляра — голову Товариства „Самопоміч". Відтак всі присутні відмовили спільно молитву „Отче наш", після чого однохвилинною мовчанкою вшановано пам'ять померлих членів Відділу.

Про початки заснування та діяльність 42-го Відділу розказав заступник голови — Василь гаргай.

42-ий Відділ УНС ім. Т. Шевченка був заснований Іваном Шафраном, Олексою Хованцем та Дмитром Смеркалою 2-го січня 1915 року. Потребу такого Товариства — Відділу відчули засновники після того, як українська громада в Пассейку почала постійно зростати при кінці минулого століття та на початку цього. Іміґранти із Закарпаття та Лемківщини започаткували свою громадську діяльність заснуванням Братства Св. Миколая та заклали перші церкви як руські-українські греко-католицького обряду, так і карпато-руські. Першу греко-католицьку церкву св. Михаїла захопили у свої руки карпато-русини, а потім церкву святих апостолів Петра і Павла перебрали православні москвофіли. Першою справді українською греко-католицькою церквою стала церква св. Миколая, довкола якої гуртувалося українське громадське життя.

Новозаснований 42-ий Відділ Українського Народного Союзу Тараса Шевченка вибрав свій перший уряд у складі: Дмитро Смеркло — голова, Олекса Хованець — секретар та Іван Долинський — касир. З братської каси виплачувало наше Товариство поважні суми допомог своїм членам та родинам покійних членів. Також значні суми були виплачувані з братської каси на народні цілі в Америці та на допомогу рідним братам і сестрам в Україні, зокрема на Закарпатті і Західній Україні, в тому числі і на Лемківщині. Все це в додатку до виплат забезпечення, що їх через Відділ виплачувала Головна Канцелярія УНСоюзу.

Разом з централею УНСоюзу наш Відділ брав активну участь у багатьох акціях допомоги та в обороні українців на рідних землях в часі світової війни та після неї, коли українські землі опинилися під чужими окупантами. Наш Відділ співпрацював з іншими місцевими організаціями, які гуртувалися в Українському Народному Домі в Пассейку.

Наш Відділ крім допомоги своїм членам та їхнім родинам організував допомогові акції та збірки фондів для наших братів і сестер в Україні, акції та демонстрації за незалежність України в роках 1918–1921, опісля проти окупації Галичини Польщею в 1923 році, проти пацифікації, що її провели поляки в Галичині та проти народовбивства, що його проводила Москва шляхом штучного голоду в Україні в 1932–33 роках.

Прийшов 1938 та 1939 рік, коли новими акціями треба було підтримати короткотривалу самостійність Карпатської України, а зараз таки після цього акції допомоги Україні в часі Другої світової війни.

Після Другої світової війни наш Відділ включився в допомогові акції братам-скитальцям з України, які опинилися в Німеччині та Австрії, як також на терені інших країн Европи. Вслід за цим прийшли акції допомоги новим іміґрантам, яким пощастило прибути до Америки через Злучений Український Американський Допомоговий Комітет та через католицькі акції та інші організації.

Початок 1950 років став початком нового росту нашого Відділу та цілого Українського Народного Союзу, коли нові іміґранти масово вступали в члени.

Ми з гордістю можемо підкреслити, що тоді наш Відділ із дуже працьовитим та відданим секретарем Петром Головачуком значно причинився до росту членства УНСоюзу і наш Відділ тоді став одним із найбільших Відділів Українського Народного Союзу на сході Америки.

В ювілейній книзі УНСоюзу згадано відзначування 20-ліття нашого Відділу, разом із Відділами 97 та 182. Як там написано, в українській католицькій та українській православній церквах були відправлені тоді Служби Божі, Панахиди за покійних членів, а обидва парохи вшанували Відділи та їхніх членів відповідними проповідями. Відбувся тоді концерт та прийняття, на якому виступили з головними промовами головний предсідник УНСоюзу Микола Мурашко та редактор „Українського Тижневика" Степан Шумейко.

Коли в 1934 році ми вели акції в обороні українців та маніфестували за незалежність України, так тепер ми з гордістю святкуємо вже чотири роки незалеж-ности України, про яку ми мріяли, для якої працювали та яку таки осягнули волею нашого народу та при допо-мозі українців у діяспорі.

Але незалежна Україна все ще потребує нашої допомоги у багатьох ділянках, щоб закріпити свою незалежність. Щоб її не втратити, внаслідок економічної залежности, треба їй ще багато допомоги як моральної, так і фінансової.

Також маємо обов'язок надалі допомагати нашим братам і сестрам, українцям, розкиданим по цілому світі, а головно нашим братам і сестрам у Польщі, насильно переселених акцією „Вісла" із своїх прадідівських земель. Такої ж допомоги потребують також наші українці в різних країнах колишнього Совєтського Союзу, зокрема в Росії, республіці Комі, на

(Закінчення на стор. 4)

Управа 42-го Відділу УНС ім. Т. Шевченка. Сидять, третя справа: головний предсідник УНС Уляна Дячук, біля неї Іван Хомко — голова Відділу.

Похвальна і успішна ініціятива лікарського товариства в Дітройті

Вартість певної установи в зорганізованому суспільстві оцінюється видними наслідками її активности, її досягнень та користей, які вона приносить громаді, серед якої діє.

У світі духових надбань вони часом не легкі до схоплення до конкретної оцінки. Це ті духові вартості, які латина очеркує як „імпондерабілія". Бо як можна стисло виміряти та оцінити ті вартості-користі, які приносить своя школа?

У випадку нашої громади існування своєї школи, крім придбання дітям задовільного знання, вона запевняє також виховання на здорових моральних засадах, опертих на християнській релігії, вона запевняє усвідомлення національної приналежности, яке так легко дітям загубити в морі чужого довкілля.

Дітройт благословенний тим, що 35 літ тому енерґійний священик з візією майбутніх потреб своєї громади, відкрив на той час першу середню українську школу при церкві Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марія. Це був о. д-р Кнап, що може сьогодні з гордістю дивитися на ті благородні наслідки, що принесла його ініціятива. Темні сили і тоді писали анонімі, які однак не зразили о. Кнапа. Зібравши висококваліфікований збір вчителів, школа скоро здобула собі славу як однієї в першій десятці шкіл Мишиґенського стейту. Її учні здобували нагороди на виставках наукових проєктів, здобували нагороди в загальноамериканських змаганнях за стипендії, здобували докторати на найкращих американських університетах, включно з Гарвардом, і в цей спосіб приносили славу українському імені і своїй школі. Відданий вчительський збір на чолі з директором Петром Стасівим можуть бути горді за ці знаменні висліди.

Протягом свого існування ця школа зміняла три рази місце свого перебування. Тепер вона в одному будинку з початковою школою, що виявилось досить тісним. І так під впливом видних труднощів і невигод виринула думка добудувати приміщення для лабораторії.

До цього взялося Українське Лікарське Товариство Північної Америки під проводом д-ра Юрія Фіґача. Успішна пропаґанда, до якої включилися парохи наших двох церков, запевнила імпрезі „Саєнс вінґ бенефіт ґаля" гарний успіх. Відкрив її д-р Фіґач, передавши дальше її ведення д-р Марії А. Балтарович. Молитву провів о. Максим Кобасюк, ЧСВВ. Учні Андрій Марфей та Марко Вайґел дякували громаді та батькам, які свідомі тих глибоких вартостей та добра існування своєї школи, вже 35 літ її піддержують. Присутньому о. д-рові Кнапові гості відспівали спонтанно „Многая літа".

О. Вернард Панчук, ЧСВВ, нагадуючи ревність ірляндських вчителів, вміло пов'язав це з фактом відзначення учителя нашої школи Волтера Юрика. Програма навчання стислих наук, в першій мірі хемії, її високий рівень є наслідком ентузіястичної відданості В. Юрика, якому д-р Юрій Куций і д-р Марко Юзич вручили похвальну грамоту, в пам'ять д-ра Мирона Долинюка, визначного ґрадуанта нашої школи, на жаль, передвчасно померлого. В. Юрик, висловлюючи признання громаді та дякуючи за відзначення, остерігав громаду, що її чекають ще дальші пожертви.

В часі вечері приємною несподіванкою був виступ „Черкаських Козаків", які з питомим козацьким ентузіязмом відспівали ряд наших пісень. Для збереження в пам'яті цього унікального вечора була зроблена спільна світлина ґрадуантів проф. Юрика.

Оркестра С. Колтика запевнила приємний настрій вечора.

Ми однак забувати не можемо, що гармонійна співпраця громади з Церквою запевнить дальше існування наших шкіл, що ми, повні надії, очікуємо.

До Комітету належали: Марія А. Балтарович, Борис Блюй, Анна Блюй, Юрій Бреземь, Зеня Брездень, Марія Червійовська, Юрій Фіґач, Вікторія Грушкевич, Зірка Калинич, Рома Когут, Христина Юзич-Куцай, Борис Легета, Любомир Липецький, Ірена Марітчак, Іван Неґріч, Борис Потапенко, Романа Ременюк, Роман Тарнавський, Лідія Врублевська.

Приємний вислід: 45,000 дол.

Володимир Баран

Помер...

(Закінчення зі стор. 1)

довше володіння лівого уряду в історії Франції.

У закордонній політиці він намагався випровадити Францію на світову арену як відповідального політичного партнера. Він був одним з ініціяторів Европейського союзу. Після „холодної війни" у 1992 році Ф. Міттеран припинив ядерні випробування та закликав до того ж інші країни. Його єдиною політичною заявою після відходу з посади президента була критика свого наступника Жака Шірака за відновлення ядерних випробувань.

У Франції Ж. Міттерана називали макіявелівським маніпулянтом, а за кордоном його величали „поетом політики".

КРАЇНИ...

(Закінчення зі стор. 2)

справи, як питання Тибету, Гонґ Конґу, що його в 1997 році перебирає Китай від Англії, а насамперед Тайвану причинюються до того, що Вашінґтон проти „проєкту трьох просмиків" і не допустив його фінансування американськими та міжнародними банками і заблькував прийняття Китаю до Світового торговельного центру, який контролює міжнародну торгівлю і розплати та приготовляє засудження Китаю в Комісії людських прав ООН в березні 1996 року. На жаль, інші країни західнього світу не солідаризуються в тих питаннях з Вашінґтоном і поширюють свою економічну, в тому числі кредитову, співпрацю з Китаєм щораз більше.

Спортові вісті

Редагує Омелян Твардовський

Борці України закваліфікувалися на Олімпіяду в Атланті

Недавно в м. Макуґарі, Японія, відбувся світовий чемпіонат з боротьби джудо, в якому взяло участь вісім репрезентантів України, по чотири з груп жіночої і чоловічої. Згідно з вислідами, в жіночій групі Тетяна Бєляєва зі Львова, здобула бронзову нагороду і рівночасно закваліфікувалася на Олімпіяду в Атланті. В чоловічій групі Руслан Машуренко з Києва зайняв п'яте місце, але завоював право участи в Олімпійських Іграх в Атланті. Вже раніше Руслан здобув бронзову нагороду в чемпіонаті Европи.

Чемпіонат України з санного спорту

Відбувся перший етап чемпіонату України з санного спорту. В цих змаганнях взяло участь 55 екіпажів на одномісних санях та 12 двійок. Крім Наталії Якушенко, в цих змаганнях виступили всі найсильніші саночники України. В жіночій групі першенство здобула О. Чухліб зі Львова, срібну нагороду Т. Балух і бронзову Н. Друзенко. В групі чоловіків перші два місця загнали теж вiдомі в УСЦАК І. Урбанський і А. Мухін, третє — Авдеєв зі Львова. В групі двійок місця в першій трійці здобули: Панченко—Авдеєв, Урбанський—Мухін і Пархоменко—Тимофеєв. Головний суддя міжнародної категорії — П. Копил.

Дбають про олімпійські кадри

Провід НОК України з задоволенням відзначив виступ юніорської збірної України на третіх Олімпійських днях европейської молоді, які пройшли в м. Бат в Англії. Юніори України виступили у восьми з десяти видів спорту і здобули: три золоті, шість срібних і сім бронзових медалів. Успішними були старти легкоатлетів, наколесників (велосипедистів), відбиванкарів, борців джудо, гімнастів. Нижче своїх можливостей виступили гендболістки, що зайняли шосте місце, і тенісисти — 11-те.

Основною причиною цього слабшого показу був факт неприготованости і похопного підбору змагунів у цих видах спорту. Остаточно Провід НОК України відзначив, що за своїм потенціялом юніорська збірна України може і повинна брати участь в Олімпійських днях европейської молоді, які є доброю школою підготови резервів для національних збірних України.

Жеребкування етапу елімінаційного футбольного турніру за чашу світу — 1998

В половині грудня 1995 року в Парижі відбулося офіційне жеребкування першого етапу відбіркового турніру за вхід до фінальних ігор за футбольний чемпіонат світу, який відбудеться у Франції в 1998 році.

На початку игри проходитимуть в дев'яти групах, переможці яких автоматично здобудуть право участи у фінальній рунді. Десяте місце за першунами займе збірна з найкращим показником точок між дружинами, що займуть другі місця. Останні вісім збірних з цих місць відбудуть між собою по два змагання і переможці будуть допущені до фінального турніру у Франції.

Цим разом, починаючи від першого етапу ігор, змагатимуться 15 збірних держав, що постали на територіях Европи і Азії. Згідно з льосуванням, Україна попала до сильної групи під числом 9, в якій гратимуть сильні репрезентації Німеччини, Портуґалії, Північної Ірляндії і слабші — Албанії та Вірменії. Ось який вигляд мають інші групи:

1. Данія, Греція, Хорватія, Словенія, Боснія-Герцеговина.
2. Італія, Англія, Польща, Грузія, Молдова.
3. Норвегія, Швайцарія, Фінляндія, Угорщина, Азербайджан.
4. Швеція, Шотляндія, Австрія, Латвія, Білорусь, Естонія.
5. Росія, Болгарія, Ізраїль, Кипр, Люксембурґ.
6. Еспанія, Чехія, Словакія, Юґославія, Мальта, Фарерські острови.
7. Голляндія, Бельгія, Туреччина, Велш, Сан-Маріно.
8. Румунія, Ірляндія, Литва, Ісляндія, Македонія, Ліхтенштайн.

Групу „9" ми вже згадали вище. Коментуючи льосування тієї групи, тренер збірної Німеччини Берт Фоґтс відзначив, що, на його думку, найсильнішим суперником збірної Німеччини буде збірна Портуґалії. На запитання кореспондента газети „Більд", як він оцінює збірну України, Фоґтс відповів: „...Збірна України, по суті, це дружина „Динамо" Київ. Українці не показали цікавої гри в турнірі за чемпіонат Европи..."

Отже, на його думку, збірна України не становить серйозної конкуренції збірній Німеччини. А може?

Порівнюючи суперників збірної Росії, їй значно краще повезло в жеребі. Адже збірні Ізраїля, тим більше Кипру та Люксембурґу, не становлять серйозної конкуренції. Крім цього у складі збірної Росії майже половина футболістів — вихованці українського футболу, яких футбольні чиновники Росії зуміли заманити з українських клюбів: Онопко, Никифоров, Юран, Тернавський, Цимбаляр і ряд інших.

Олександер Гуров — чемпіон Европи з боксу

Олександер Гуров з Маріюполя вдруге став чемпіоном Европи в професійному боксі, перемігши репрезентанта Франції П. Аусcі технічним нокавтом. 24-річний Олександер є членом боксерського клюбу „Портовик" у Маріюполі. На своєму конті має чотири звання аматорських чемпіонатів України, один чемпіонат за Кубок колишнього СССР, а також восьми міжнародних турнірів. Тепер він належить до професійної ліґи боксерів України і репрезентує Україну на професійних боксерських аренах світу. Його тренером є С. Бахмутов. Крім Гурова з найбільш відомих кандидатів до професійної боксерської ліґи України є молодий суперважковик (100 кг) В. Шевченко, С. Деваков і А. Іванченко.

Українські фехтувальники здобули золото, срібну і бронзову медалі на чемпіонаті Европи

Недавно в Угорщині відбувся чемпіонат Европи фехтувальників, в якому взяли участь також репрезентанти України. Згідно з вислідами змагань, українські фехтувальники здобули чудові успіхи. Звання чемпіона Европи і золоту медалю здобув Сергій Голубицький з Києва, віцечемпіоном в жіночій групі і срібну медалю здобула студентка Державного Університету фізичного виховання Єва Виборнова, а бронзову медалю серед шаблістів завоював Сергій Берко зі Львова.

Відзначили довголітню приятельку Пласту

В неділю, 10-го грудня 1995 року, у пластовому Домі в Ню Йорку зібралася велика кількість пластунів, з дирекцією Пластової Фундації на чолі, як також близька родина і члени 83-го Відділу СУА, щоб відзначити довголітню працю для Пласту, а зокрема для пластової молоді, відомої громадської діячки Стефанії Косович.

Відзначення її довголітньої помочі пластунам заініціювала Дирекція Пластової Фундації в Ню Йорку і це відбулося у справжній святочній атмосфері. Голова Дирекції Богдан Михайлів виголосив на початку відповідне слово, в якому підкреслив безперебійну та повну посвяти працю С. Косович для Пласту та його членів в Ню Йорку, найкращим доказом якої було раніше вже нагородження С. Косович грамотою „Добродія Пласту" — найвищим пластовим відзначенням для непластунів.

Відтак С. Косович зворушеним голосом дякувала за честь і участь такої великої кількости друзів, які зібралися, щоб її відзначити, що для неї найкращим доказом, що довгі літа її праці не пішли на марне. Далі вітав С. Косович станичний Пластової Станиці в Ню Йорку пл. сен. Володимир Корнага, який підкреслив, що ця велика приятелька Пласту довгими роками репрезентує непластунів в проводі Станиці, як раніше також у крайовому проводі Пласту на ЗСА. Від вдячних батьків пластової молоді в Ню Йорку говорила Міра Гнатківська, а почесній гості вручили пластуни китиці квітів.

Від 83-го Відділу СУА, членкою якого є С. Косович від довгих років, вітала її Євгенія Івашків, а від Округи СУА Ірина Бехтольд. Присутні пластуни, приятелі та члени СУА відспівали „Многая літа", а Б. Михайлів відчитав привіт від пл. сен. Євстахії Гойдиш, з якою С. Косович довгі роки співпрацювала, як також від куренів „Лісових чортів", до яких належить друг життя Дмитро Косович.

У концертовій програмі того пополудня виступили із рядом дуетів добре відомі українській громаді співаки Анна Бачинська і Володимир Гнатюк.

Це приємне свято відкрив молитвою частий гість у Пластовому Домі о. Лев Голдейд, ЧСВВ, який засів при почесному столі враз із подружжям Косовичів. Присутніми були також оба сини С. Косович з дружинами та дітьми, як також колишні голови Крайової Пластової Старшини Ольга Кузьмович і Юрій Савицький.

Після закінчення програми-гостини присутні ще довго гуторили при перекусці, згадуючи різні переживання у пластовій праці із С. Косович.

О. К.

70-ліття СУА у Філядельфії

В неділю, 29-го жовтня 1995 року Округа СУА Філядельфії відзначила ювілей Союзу Українок Америки — 70-ліття існування найбільш стабільної, живучої організації в діяспорі.

Після полудня в годині 3-ій велику залю УОК-Центру заповнили Союзянки і гості. Хоч обмаль, прибули також чоловіки. Гарно накриті столи прикрашували осінні квіти. Софійка Геврик, голова 67-го Відділу, подбала і приготовила у куткy залі ювілейну виставку Округи. На стіні розвісила світлини відділів і списки голів у хронологічному порядку, на столах розставила хроніки. Скільки спогадів і переживань на цих пожовклих роками сторінках!

Під оплески присутніх увійшла на залю з Дорою Горбачевською Лідія Бурачинська, почесна голова СУА і СФУЖО. Ювілей відкрила голова Округи Оксана Фаріон. Привітавши присутніх, своє коротке слово закінчила словами: „Ми сьогодні гордимося нашими досягненнями, робимо підсумки праці і накреслюємо пляни на майбутнє".

Ведуча імпрезою, членка 90-го Відділу Віра Левицька-Кліш, попросила о. Олега Жовнірович провести молитву. Опісля всі присутні відспівали гимн СУА. Союзянок, що відійшли у вічність, вшановано мовчанням. На знак подяки і визнення за працю для СУА Христина Хомин-Їжак і Галина Пиріг, членки 90-го Відділу, вручили китичку рож Лідії Бурачинській і Марії Харині, голові Фінансової комісії СФУЖО, та по одній червоній рожі голові кожного відділу.

Слідувала буфетова вечеря. Подружжя Оля та Михайло Стащишини відспівали при супроводі бандур в'язанку народних пісень. Стефанія Вовчок, голова 52-го Відділу, виголосила в англійській мові коротке слово — „Перших 25 років СУА". Вона згадала про тяжкі початки організовання українського жіноцтва, про перепони, які їм ставило оточення, і про завершення цих намагань у 1925 році створенням Союзу Українок Америки.

Дора Горбачевська, членка 90-го Відділу, говорила на тему „Сьогодні і завтра СУА". Вона звернула увагу на 70 літ проробленої праці. „Ми вже вкорінилися на клаптику нашої другої батьківщини. Мусимо плекати те, що нам святе, піддержуймо себе назвзаєм, допомагаймо собі і другим та дальше працюймо на добро України".

Заступниця голови Союзу Українок Америки Наталія Даниленко, яка саме цього вечора повернулася із нарад СФУЖО в Торонто, передала Окрузі Філядельфії признання за працю, привіт і побажання від голови СУА Анни Кравчук і голови СФУЖО Оксани Бризгун-Соколик.

Програму святкувань закінчено несподіванкою: авторка допису Анна Максимович виголосила вірш п. з. „У 70-ліття СУА". Зроблено спільне фото.

Союзянки і гості ще довго гуторили, поверталися до хронік і, здавалося, хотіли затримати час на місці —щоб було так, як є, щоб дальше працювати, щоб бути разом.

Анна Максимович

КИЯНИ...

(Закінчення зі стор. 1)

Газети опублікували Різдвяні послання вірним від Патріярха УПЦ КП Філарета, Патріярха УАПЦ Дмитрія, Патріярха УГКЦ Івана-Мирослава Кардинала Любачівського та від Митрополита УПЦ Московського Патріярхату Володимира (Сабодана).

Патріярх Філарет підкреслив, що вірні УПЦ КП прагнуть звільнитися від ненависти, злоби, неправди і лукавства. „Ми завжди молимось за те, щоб Господь послав мир в серця людей і щоб в Україні ніколи не проливалася людська кров. Нехай Христос дарує українському народові єдність, якої йому завжди не вистачає...", — зазначив Патріярх.

Керівник УАПЦ Дмитрій, віддавши належне народженню Спасителя, сказав: „А наскільки радіснішим святом була б для нас Різдвяна Літургія, коли б в Україні утворилася нарешті єдина Помісна Церква — з єдиним Патріярхом, рідною мовою. Тоді раділо б небо й усі святі, особливо ті святі, що в Україні довершили свого подвигу...".

На Майдані Незалежности біля головної ялинки, починаючи від 1-го січня, щоденно відбувалися дитячі програми, а 6-го і 7-го січня дорослі та діти мали нагоду побачити виставу „Вертеп". У Пущі-Водиці відбулося Різдвяне свято для дітей-інвалідів.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ 21-го СІЧНЯ 1996 р.

Бріджпорт, Конн. Управа відділу повідомляє всіх членів, що Річні загальні збори 59-го водділу УНС „Українська Січ" відбудуться о год. 2-ій по пол. в церковній залі УКЦ св. Покрови при вулицях Нобл та Борнум. Проситься всіх членів і бажаючих прибути на ці збори. В програмі: звіти уступаючої управи, дискусія, вибір нової управи на 1996 рік. Зараз після зборів відбудеться товариська зустріч та гостина. Гостям раді. За інформаціями звертатися до Т. Сливінського на число тел.: (203) 375-6995. За Управу: Д. Стець — голова, Т. Сливінський — фін. секретар.

✻ РОЗШУКИ ✻

КИРИЛО БЕРЕЗА ГАВРИЛОВИЧ місто Херсон, вул. Леніна 28, кв. 15, Україна шукає свого рідного брата **ГАВРИЛА БЕРЕЗУ**, що жив в місті Патерсоні, по вул. Пеннінгтон, 20, Ню Джерзі.

✻ ПРАЦЯ ✻

✻ FUNERAL DIRECTORS ✻

Україні...

(Закінчення зі стор. 1)

Окрім знань, студенти переймають культуру бизнесового спілкування. За словами В. Андрушків, „не можна робити бизнес з людьми, яких не розумієте". Тому важливо українцям вивчити правила, етикет і менталітет американських підприємців, щоб не тільки успішно спілкуватися з ними, але й поміж собою.

На думку В. Андрушків, найважливішим результатом цієї програми є зміна менталітету і способу мислення у студентів. Цьому сприяє те, що вони влаштовуються на проживання в американських родинах або в університетських гуртожитках. Там до них гарно ставляться, поважають їх, дають відчути їхню людську гідність. Це міняє їхній світогляд, відкриває їм очі як на інших людей, так і на себе.

Для слов'янського світу і українського зокрема, каже В. Андрушків, характерний фаталістичний підхід до життя, коли людина легко мириться із своєю долею, не робить великих зусиль, щоб покращити своє становище. Американці сприймають життя інакше. Вони вірять у свої сили і беруться за розв'язання будь-яких проблем: якщо проблема маленька, її вирішують сьогодні, якщо складніша, її також полагоджують, хоч, може, не відразу. Студенти з України заражуються цим духом. Вони набираються позитивного підходу до життя, формують в собі, за словами В. Андрушків, „can-do-attitude". „Я слідкую кожного року за тим, якими приїжджають студенти і якими вони від'їжджають, — каже В. Андрушків, — Відбувається дослівно метаморфоза".

Зміна погляду на життя дає відчутні наслідки. За словами Андрушків, повернувшись в Україну, студенти стають дуже активними: закладають свої підприємства або ж ідуть працювати до великих фірм. В. Андрушків розповідає, що, наприклад, двоє з колишніх студентів, заклало своє бюро у Львові. Незабаром число працівників у ньому зросло до 40 осіб. Інший колишній студент став головним бухгальтером відділу американської тютюнової компанії біля Львова. Ще інші працюють для „Авіялінії України", Міжнародного валютного фонду. „Дуже приємно бачити, — каже В. Андрушків, — наскільки вони вже не закомплексовані й ініціятивні".

В результаті цієї метаморфози люди, яким допомогли здобути економічну освіту і які досягли успіху, самі стають спонзорами тих студентів, які ще не мають фондів для навчання в ЗСА. Вони починають розуміти свою відповідальність перед суспільством, відчувають, що тепер прийшла їхня черга допомагати. Наприклад, один з колишніх студентів оплатив дорогу до ЗСА трьом іншим особам. Він має власне підприємство біля Львова, яке виготовляє фарби і продає їх в Україні, Росії та Польщі.

В. Андрушків переконана, що „чим більше ми будемо мати людей, які вже щось побачили в західньому світі, які набули розмаху й ініціятиви, то реформи в Україні проходитимуть скоріше". На її думку, такий обмін студентів і викладачів сприяє створенню в Україні „критичної маси", яка почне ланцюгову реакцію самовідродження підприємництва і, відповідно, кращого життя.

80-ліття...

(Закінчення зі стор. 3)

Зеленому Клині та інших поселеннях. У важкому становищі опинилися також наші брати і сестри в колишній Юґославії.

„Вшановуючи сьогодні піонерів нашого Відділу ім. Тараса Шевченка, та всіх відданих працівників нашої братської організації, ми тут складаємо обіт продовжувати працю наших піонерів та заслужених діячів для добра наших членів, наших українських громад в Америці та наших братів і сестер в Україні і по різних країнах їх поселення. Так нам Боже допоможи!" — закінчив свій виступ В. Гаргай.

У другій частині свята виступила головний предсідник УНС — Уляна Дячук. Вона розказала про діяльність УНС як цілости, при чому вказала на такі важливі чинники в житті кожної організації, як приріст членства та діяльність відділів. Під сучасну пору в системі УНС діє 340 відділів.

У перших роках існування, найважливішим завданням УНС було об'єднання всіх емігрантів в одну організацію, в якій формувалася б їхня національна свідомість. „Свобода" втримувала контакт з Україною, та інформувала американський світ про Україну. УНС, як братська організація, веде допомогову та стипендійну акції, щоб допомогти нашій молоді здобути знання, допомогти їй увійти в американський світ. Для кращого ведення праці, при УНС було створено Фонд Відродження України (1990 р.), Фонд Наглої Потреби (1970-их р.), та Фонд Української Спадщини. Сьогодні, коли Україна поволі стає на власні ноги, нашим завданням та обов'язком є забезпечити наше існування тут на еміґрації та передати наші організації молодшому поколінню. „Ми не можемо дозволити собі на те, щоб завмирало наше громадське життя" — закінчила свій виступ У. Дячук.

Відтак головний предсідник відзначила заслужених союзовців: Василя Марущака, Івана Блиху, Івана Хомка, Юліяна Котляра, Варвару Тижбір. Посмертне відзначення надано Петрові Головачькові та Володимирові Новацькому.

На закінчення, голова Відділу Іван Хомко подякував всім присутнім за їхню участь в нашому ювілею, а Христині Кош за декорації.

Святкування 80-ліття Відділу закрито відспіванням українського національного гимну.

Хоч офіційна частина закінчилася, члени Відділу ще довго — при смачній перекусці, яку приготовили Анна Косцьолек і Анна Гаргай — згадували пройдений шлях, перші початки еміґрації, сьогоднішній стан на Батьківщині та плянували на майбутнє...

Марійка Дупляк

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

ПОЧИНАЮЧИ ВІД 5-ГО ГРУДНЯ минулого року, кожна родина в Єревані, вірменській столиці, протягом 75 днів дістає безплатно по 100 кіловат-годин електроенергії на місяць. Платить за це організація „Азнавур — для Вірменії", створена всесвітньо відомим співаком Шарлем Азнавуром, вірменином за походженням.

З ДНЕМ 4-ГО СІЧНЯ робітники у публічних будинках Ню Йорку, які дбають про їхню чистоту, вийшли вперше від 48 років на страйк, домагаючись вищої заплати без обнижения початкової заплати для нових робітників. На тому тлі дійшло до непорозуміння поміж власниками 1,000 великих будівель в Ню Йорку і 30,000 робітниками і сторожами цих будинків.